

AMONIAKO KONCENTRACIJOS APLINKOS ORE RIBINIŲ VERČIŲ PAGRINDIMAS

Vadovė Algimanta Karanevskytė-Buckiūnienė.

Atsakingas vykdytojas Vincentas Liuima.

Vertinimo laikotarpis 2022 m. kovo–birželio mėn.

Pagrindimas. Visuomenės sveikatos technologijos trumpasis vertinimas atliekamas įgyvendinant Higienos instituto 2022 m. veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. V-604, 6.6. punktą.

Amoniakas (NH_3) – dujinis azoto ir vandenilio junginys. Dideli įkvepiami šios medžiagos kiekiai žmogui yra toksiški. Mūsų šalyje amoniako koncentracija aplinkos ore reglamentuojama Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“. Siekiant įvertinti amoniako koncentracijos ore reglamentavimo pakeitimo poreikį svarbu atlikti mokslinių įrodymų, vertinančių amoniako poveikį žmogaus sveikatai, analizę ir surinkti informaciją apie kitose valstybėse taikomą amoniako koncentracijos aplinkos ore reglamentavimą.

Vertinimo tikslas – remiantis kitų užsienio valstybių patirtimi ir amoniako poveikio žmogaus sveikatai mokslo įrodymais, įvertinti amoniako ribinių verčių aplinkos ore reglamentavimo pakeitimų poreikį Lietuvoje.

Vertinimo klausimai

1. Koks amoniako koncentracijos aplinkos ore reglamentavimas taikomas užsienio valstybėse?
2. Koks amoniako poveikis žmogaus sveikatai?

Vertinimo metodai. Siekiant atsakyti į vertinimo klausimus bus atliekama sisteminė mokslinių publikacijų apžvalga. Tyrimų paiešką planuojama vykdyti duomenų bazėje „PubMed“. Numatoma atlikti Europos Sąjungos šalių apklausą, siekiant apžvelgti šiose valstybėse taikomas amoniako koncentracijos aplinkos ore ribines vertes. Papildomai bus atliekama kitų (ne Europos Sąjungos šalių) nacionalinių dokumentų, metodinių rekomendacijų, taikomų amoniako koncentracijoms aplinkos ore, paieška naudojant specializuotas paieškos sistemas „Google Scholar“, „Worldwidescience“, „ScienceResearch.com“ ir kitas.

Laukiami rezultatai. Vertinimas leis įvertinti amoniako ribinių verčių aplinkos ore reglamentavimo pakeitimų poreikį Lietuvoje.

Daugiau informacijos gali suteikti Higienos instituto Visuomenės sveikatos technologijų centro Technologijų vertinimo skyriaus vadovė Jonė Jaselionienė el. paštu jone.jaselioniene@hi.lt.